

Stan i ruch naturalny ludności w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 r.

10.06.2024 r.

↓ 0,6%

Spadek liczby ludności
w porównaniu z 2022 r.

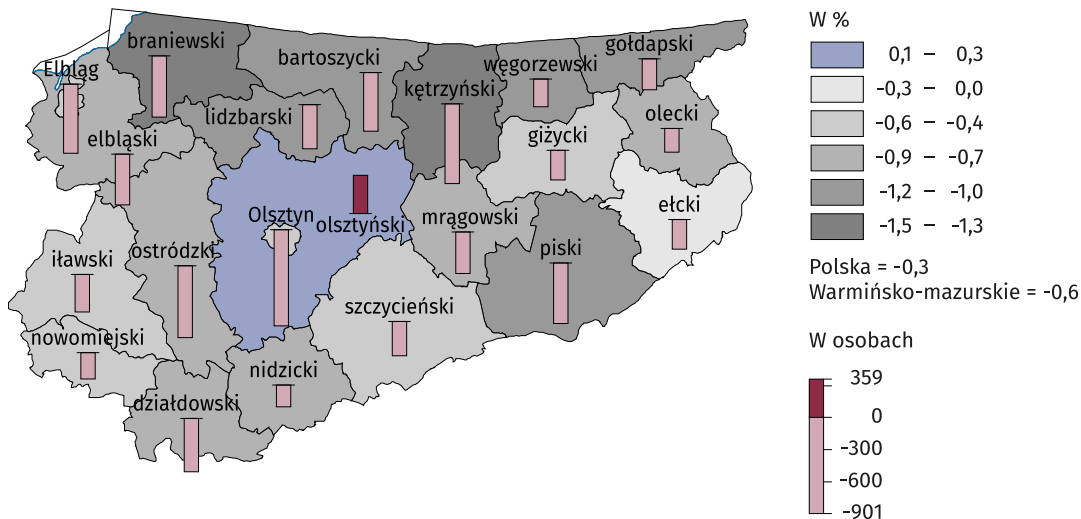
W 2023 r. liczba ludności w województwie warmińsko-mazurskim zmniejszyła się. Spadek liczby mieszkańców był spowodowany ubytkiem migracyjnym ludności oraz niekorzystnymi zmianami w liczbie urodzeń i zgonów, powodującymi ujemny przyrost naturalny.

Stan i struktura ludności

Województwo warmińsko-mazurskie w końcu 2023 r. zamieszkiwało 1 357,9 tys. mieszkańców (3,6% ludności kraju). W porównaniu z 2022 r. liczba ludności zmniejszyła się o 8,5 tys. osób (o 0,6%; w Polsce o 0,3%). Mniejsza była zarówno liczba mieszkańców miast (o 0,8%), jak i wsi (o 0,4%).

Zmniejszenie liczby ludności nastąpiło niemal we wszystkich powiatach województwa. W ujęciu procentowym największy spadek odnotowano w braniewskim (o 1,5%) oraz kętrzyńskim (o 1,3%). Wzrost liczby ludności dotyczył jedynie powiatu olsztyńskiego, w którym liczba mieszkańców zwiększyła się o 359 osób (o 0,3%).

Mapa 1. Zmiana liczby ludności w 2023 r.
2022=100

W porównaniu z 2022 r. tylko w 18 spośród 116 gmin województwa liczba ludności zwiększyła się. W grupie tej były m.in. gminy położone w pobliżu Olsztyna i innych miast województwa. Największy przyrost nastąpił w gminie Stawiguda (o 3,3%), a także gminach wiejskich: Giżycko, Dywity, Etk, Janowo, Działdowo, Gietrzwałd i Szczytno. W pozostałych 98 gminach regionu liczba ludności zmniejszyła się. Najwyższy ubytek ludności zarejestrowano w gminie Frombork (o 3,0%), Lelkowo (o 2,4) i Banie Mazurskie (o 2,1%).

Warmińsko-mazurskie należało do najmniej zaludnionych regionów kraju. W 2023 r. gęstość zaludnienia wynosiła 56 osób na 1 km² i była ponad dwukrotnie niższa od gęstości zaludnienia w Polsce (120 osób na 1 km²). W miastach mieszkało przeciętnie 1 297 osób na 1 km² (w Polsce 952 osoby), a na wsi 24 osoby na 1 km² (w Polsce 53 osoby).

Warmińsko-mazurskie
było województwem
o najmniejszej gęstości
zaludnienia

Tablica 1. Ludność

Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2010	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
	w liczbach bezwzględnych				w %	rok poprzedni=100		
Ogółem	1 453 782	1 374 699	1 366 430	1 357 910	100,0	99,2	99,4	99,4
mężczyźni	712 260	671 486	667 043	662 625	48,8	99,2	99,3	99,3
kobiety	741 522	703 213	699 387	695 285	51,2	99,3	99,5	99,4
Miasto	864 661	813 490	806 321	799 788	58,9	99,0	99,1	99,2
Wieś	589 121	561 209	560 109	558 122	41,1	99,5	99,8	99,6

Wskaźnik urbanizacji, określający odsetek ludności mieszkającej w miastach, ukształtował się na poziomie 58,9% (w Polsce 59,5%) i w porównaniu z 2022 r. był zarówno w województwie, jak i w kraju, mniejszy o 0,1 p. proc. Najwyższy poziom wśród powiatów ziemskich osiągnął w powiecie ęłckim (67,6%), a najniższy w powiecie nowomiejskim (24,0%).

W 2023 r. zmniejszyła się zarówno liczba kobiet, jak i mężczyzn, jednak w porównaniu z 2022 r. struktura ludności według płci nie zmieniła się. Przewagę liczebną kobiet odzwierciedla wartość współczynnika feminizacji, wyrażającego liczbę kobiet przypadających na 100 mężczyzn. W 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim współczynnik feminizacji osiągnął wartość 105 (w kraju 107) i był drugim najniższym w Polsce (po województwie podkarpackim – 104).

W województwie zaobserwowano zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. W 2023 r., w porównaniu z 2022 r., zmniejszyła się zarówno liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (o 2,2%), jak i produkcyjnym (o 1,2%). Równocześnie odnotowano wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (o 2,3%).

Tablica 2. Ludność według ekonomicznych grup wieku

Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2010	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
	w liczbach bezwzględnych				w %	rok poprzedni=100		
Ludność w wieku:								
przedprodukcyjnym	290 117	254 542	250 729	245 215	18,1	98,9	98,5	97,8
produkcyjnym ^a	950 669	818 720	808 164	798 138	58,7	98,5	98,7	98,8
poprodukcyjnym	212 996	301 437	307 537	314 557	23,2	101,4	102,0	102,3

^a Kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata.

Efektom zmian w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku był wzrost wartości współczynnika obciążenia demograficznego, określającego liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2023 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 70 osób w wieku nieprodukcyjnym (w kraju 71). Było to o 1 osobę więcej niż rok wcześniej, natomiast w porównaniu z 2010 r. współczynnik wzrósł o 17 osób (w kraju o 16 osób).

Pomimo niekorzystnej zmiany współczynnika obciążenia demograficznego, jego wartość w warmińsko-mazurskim była trzecią najniższą w Polsce. Warmińsko-mazurskie należało do grupy sześciu województw, w których wartość współczynnika była niższa niż w kraju.

Kobiety stanowiły ponad połowę ludności województwa

W warmińsko-mazurskim obserwowany był proces starzenia społeczeństwa

Przyrost naturalny ludności

W województwie warmińsko-mazurskim utrzymywała się niekorzystna tendencja związana z malejącym poziomem urodzeń oraz wysoką liczbą zgonów, powodująca ujemny przyrost naturalny.

Tablica 3. Przyrost naturalny ludności

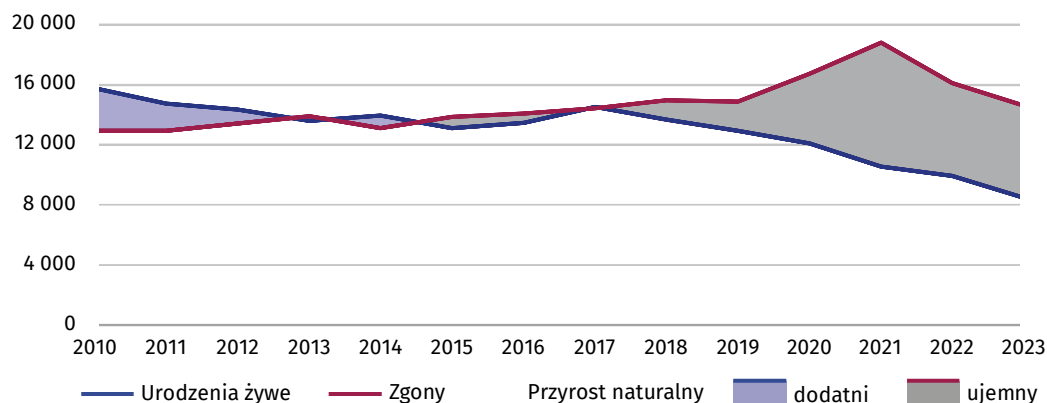
Wyszczególnienie	2010	2021	2022	2023
Urodzenia żywe	15 771	10 539	9 913	8 487
na 1000 ludności	10,9	7,6	7,2	6,2
Zgony	12 942	18 839	16 134	14 594
na 1000 ludności	8,9	13,7	11,8	10,7
w tym niemowląt	75	51	46	33
na 1000 urodzeń żywych	4,8	4,8	4,6	3,9
Przyrost naturalny	2 829	-8 300	-6 221	-6 107
na 1000 ludności	2,0	-6,0	-4,5	-4,5

W 2023 r. zarejestrowano o 14,4% mniej urodzeń żywych niż rok wcześniej (w kraju spadek o 10,7%). Współczynnik urodzeń żywych na 1000 ludności wyniósł 6,2 (w kraju 7,2) i był o 1,0 niższy niż w 2022 r. (w kraju o 0,9). Liczba zgonów zmniejszyła się o 9,5% (w kraju o 8,8%), jednak nadal przewyższała poziom zgonów rejestrowanych w latach poprzedzających pandemię COVID-19. Ponad połowę zmarłych (52,4%) stanowili mężczyźni (w kraju 51,2%). Współczynnik natężenia zgonów, określający liczbę zgonów na 1000 mieszkańców, wyniósł 10,7 (w kraju 10,9) i był niższy o 1,1 (w kraju o 1,0) w porównaniu z 2022 r.

W województwie warmińsko-mazurskim odnotowano ujemny przyrost naturalny – liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń. Współczynnik przyrostu naturalnego ukształtował się na poziomie minus 4,5‰ (w kraju minus 3,6‰). Oznacza to, że na każde 10 tys. ludności liczba mieszkańców zmniejszyła się o 45 osób (w kraju o 36).

Współczynnik przyrostu naturalnego w warmińsko-mazurskim ukształtował się na poziomie niższym niż w kraju

Wykres 1. Ruch naturalny ludności

Ujemny współczynnik przyrostu naturalnego odnotowano we wszystkich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego. Najniższe wartości osiągnął w powiecie kętrzyńskim (minus 7,5) i braniewskim (minus 7,3).

Małżeństwa i rozwody

W województwie warmińsko-mazurskim w 2023 r. zawarto o 9,8% mniej małżeństw niż w 2022 r. (w kraju mniej o 6,4%). Współczynnik małżeństw, określający liczbę zawartych małżeństw na 1000 ludności, ukształtował się na poziomie 3,5 (w kraju 3,9).

Liczba nowo zawartych małżeństw na 1000 ludności w województwie warmińsko-mazurskim była niższa niż w kraju

Tablica 4. Małżeństwa i rozwody

Wyszczególnienie	2010	2021	2022	2023
Małżeństwa	8 370	5 605	5 360	4 836
na 1000 ludności	5,8	4,1	3,9	3,5
Rozwody	2 899	2 376	2 434	2 226
na 1000 nowo zawartych małżeństw	346	424	454	460
na 1000 ludności	2,0	1,7	1,8	1,6

W 2023 r. sądy wydały o 8,5% mniej orzeczeń o rozwodzie niż rok wcześniej (w kraju mniej o 5,4%). W miastach orzeczono prawie $\frac{3}{4}$ wszystkich rozwodów w województwie. Współczynnik rozwodów, wyrażony liczbą rozwodów w przeliczeniu na 1000 nowo zawartych małżeństw, był najwyższy w kraju. Warmińsko-mazurskie znalazło się w grupie siedmiu województw o najwyższej liczbie rozwodów na 1000 ludności, wynoszącej 1,6.

W warmińsko-mazurskim liczba orzeczonych rozwodów przypadających na 1000 nowo zawartych małżeństw była najwyższa w kraju

Migracje ludności

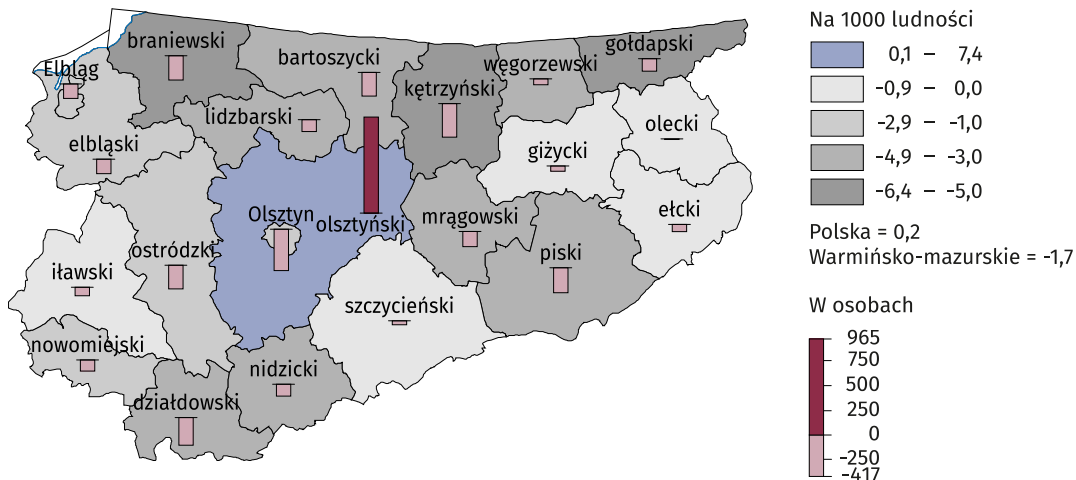
W 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim odnotowano ujemne saldo migracji stałej – liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego przewyższała liczbę osób zameldowanych na stałe. W wyniku migracji wewnętrznych liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 2,2 tys. osób, natomiast w wyniku migracji zagranicznych o 57 osób. Wśród osób zameldowanych i wymeldowanych większość (11 126) stanowiły osoby, które zmieniły miejsce zamieszkania w ramach województwa. Z innych województw do warmińsko-mazurskiego przybyło 3 741 osób, natomiast do innych województw wyprowadziły się 5 944 osoby.

Tablica 5. Migracje ludności na pobyt stały

Wyszczególnienie	2010	2021	2022	2023
Migracje wewnętrzne				
napływ	16 772	16 007	15 205	14 867
odpływ	19 493	18 398	17 272	17 070
saldo	-2 721	-2 391	-2 067	-2 203
na 1000 ludności	-1,9	-1,7	-1,5	-1,6
Migracje zewnętrzne				
imigracja	755	462	485	479
emigracja	740	634	676	536
saldo	15	-172	-191	-57
na 1000 ludności	0,01	-0,12	-0,14	-0,04
Saldo migracji stałej	-2 706	-2 563	-2 258	-2 260
na 1000 ludności	-1,9	-1,9	-1,6	-1,7

W wyniku ruchów migracyjnych w 20 powiatach województwa saldo migracji stałej było ujemne. Najniższy współczynnik salda migracji na 1000 ludności odnotowano w powiecie braniewskim (minus 6,4), kętrzyńskim (minus 5,9) i gołdapskim (minus 5,0). Dodatni współczynnik wystąpił jedynie w powiecie olsztyńskim (7,4), w którym efektem ruchu wędrownego był wzrost liczby mieszkańców o 965 osób.

Mapa 2. Saldo migracji stałej w 2023 r.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne
Urząd Statystyczny w Olsztynie

Dyrektor Marek Morze
Tel. 89 524 36 66

Rozpowszechnianie
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych

Agnieszka Wobolewicz
Tel. 89 524 36 16

Współpraca z mediami

Tel. 89 524 36 14

e-mail: J.Balcerzak@stat.gov.pl

olsztyn.stat.gov.pl

[@Olsztyn_STAT](https://twitter.com/Olsztyn_STAT)

[@UrządStatystycznyOlsztyn](https://www.facebook.com/UrządStatystycznyOlsztyn)

Powiązane opracowania

[Sytuacja demograficzna województwa warmińsko-mazurskiego w 2022 r.](#)

[Ludność. Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia](#)

[Biuletyn statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego - 1 kwartał 2024 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Demografia](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ludność, procesy demograficzne](#)